

UCHWAŁA NR XX/100/2019
RADY MIEJSKIEJ W IWONICZU-ZDROJU

z dnia 30 grudnia 2019 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Iwonicz-Zdrój na 2020 rok.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. 2019 r., poz. 506 z późn. zm.) oraz art. 10 ust. 1, 2 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2019 r., poz. 852) oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016 – 2020 (Dz. U. z 2016 r., poz. 1492)

Rada Miejska w Iwoniczu-Zdroju
uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Gminy Iwonicz-Zdrój na 2020 rok.

Program przeciwdziałania narkomanii realizuje się w myśl ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, gospodarczej, oświatowo-wychowawczej i zdrowotnej. Zadania określone ustawą realizowane są przez organy administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego, inne podmioty zaangażowane w przeciwdziałanie narkomanii oraz rodziny osób uzależnionych.

Definicję narkomanii określa ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Zgodnie z tą definicją narkomanią określa się stałe lub okresowe używanie w celach innych niż medyczne środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, w wyniku czego może powstać lub powstało uzależnienie od nich. Uzależnienie to jest przewlekłą chorobą centralnego układu nerwowego i prowadzi do powstania wielu negatywnych następstw. Są to m.in. szkody somatyczne, psychiczne, społeczne i materialne. Dziś także obserwuje się tendencję wzrostową, na co przede wszystkim wpływa łatwość dostępu do różnego rodzaju narkotyków. Na poziomie gminy realizacja powyższych zadań jest prowadzona w postaci Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

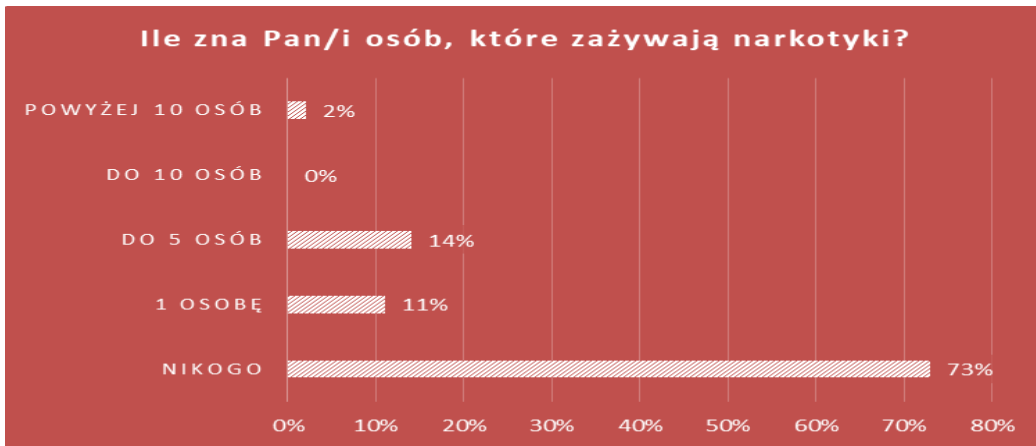
§ 2. Opis zjawiska na podstawie diagnozy

Na przełomie marca i kwietnia 2019 roku została przeprowadzona Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych na terenie Gminy Iwonicz-Zdrój na lata 2019 – 2021.

1. Problem narkotykowy – dorośli

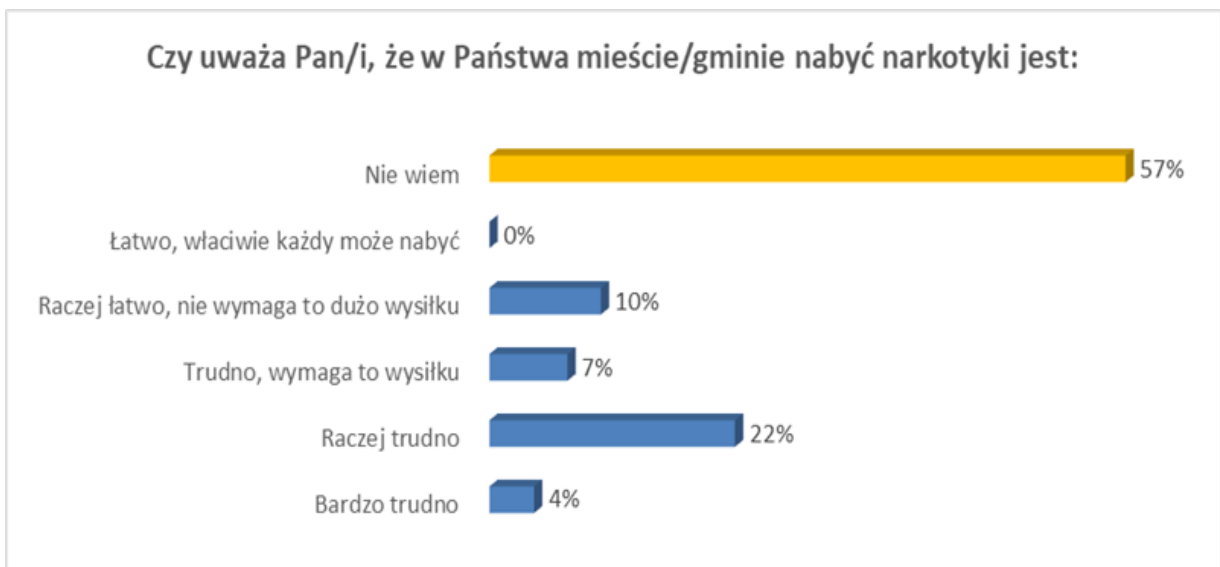

Część badania, jakie zostało przeprowadzone wśród dorosłych mieszkańców gminy dotyczyła **problemu narkotykowego**. Pomimo braku jednoznacznej definicji słowa „narkotyk”, powszechnie przyjęło się, iż są to środki odurzające oraz substancje psychoaktywne inne niż alkohol i tytoń, które wpływają na ośrodkowy układ nerwowy, zmniejszając jego wrażliwość. Zażywanie narkotyków ma na celu wywołanie w organizmie odmiennych stanów świadomości, uzyskania określonego nastroju, czy przeżycia euforycznych doznań. Głównym przedmiotem zainteresowania były substancje nielegalne, których produkcja, sprzedaż, czy posiadanie są zakazane przez prawo.

Wyk. 1 Powszechność zażywania narkotyków

Jedynie 2% osób biorących udział w badaniu odpowiedziało, że zna powyżej 10 osób zażywających narkotyki. **Prawie trzy czwarte mieszkańców gminy nie zna takich osób w ogóle.** Problem nie jest więc w tym momencie zjawiskiem na dużą skalę, ale obecność narkotyków w gminie potwierdza w różnym stopniu pozostałe 27% badanych.

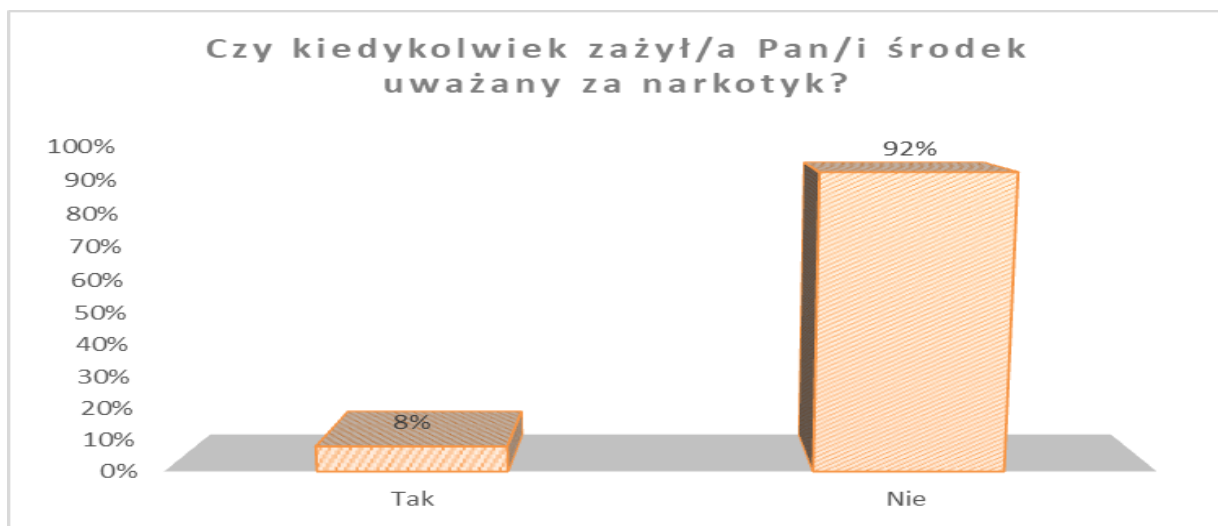
Wyk. 2 Dostępność narkotyków

W sumie 57% respondentów po prostu nie wie, co potwierdza poprzednie wyniki – większość mieszkańców gminy nie zetknęła się wcale z problemem. Przeważa opinia, że narkotyki nabyć jest trudno, uważa tak w sumie 33% mieszkańców. Jedynie pozostałe 10% zakłada, że jest to *raczej łatwe*.

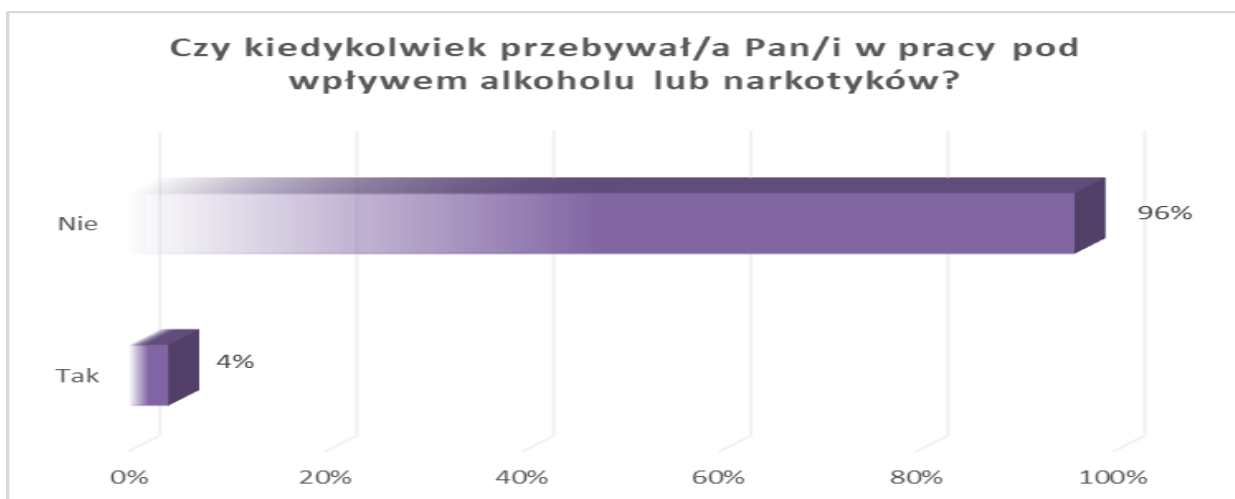

Wyk. 3 Dostępność narkotyków – wiedza, gdzie kupić

8% badanych wie, gdzie można je nabyć.

Wyk. 4 Zażywanie narkotyków

Wyk.5 Praca a środki odurzające

96% stwierdziło, że taka sytuacja w ich życiu nigdy nie miała miejsca. To ważne pytanie, które może stanowić pewien sygnał o np. stopniowym traceniu kontroli nad zażywaniem środków psychoaktywnych.

2. Problem narkotykowy – młodzież szkolna

Copyright © 2014, John Wiley & Sons, Inc.

Narkotyki to nie tylko substancje nielegalne, do których dostęp jest utrudniony, a posiadanie nielegalne, ale też wiele leków czy substancji typu kleje i rozpuszczalniki, które można kupić w wielu sklepach. Problem związany z narkotykami może rozpoczynać się w szkole średniej, a nawet w podstawówkach.

Narkomania jako problem społeczny pojawiła się w Polsce na przełomie 70 i 80 lat XX wieku. Jednak już pod koniec XIX wieku dotyczyła grup społecznych mających dostęp do tego typu środków, a więc: farmaceutów, lekarzy, pielęgniarek czy artystów. Dynamiczny wzrost narkomanii przypadł na lata 90-te XX wieku i miał niewątpliwie związek z otwarciem się Polaków na nowe kulturowe trendy oraz wzmożonym ruchem turystycznym. W okresie tym nastąpił też znaczny wzrost domowej produkcji środków odurzających, próby nielegalnych upraw na lokalnym terenie, wzrosło także zużycie uzależniających leków psychotropowych oraz rozpowszechniła się moda na halucynogeny.

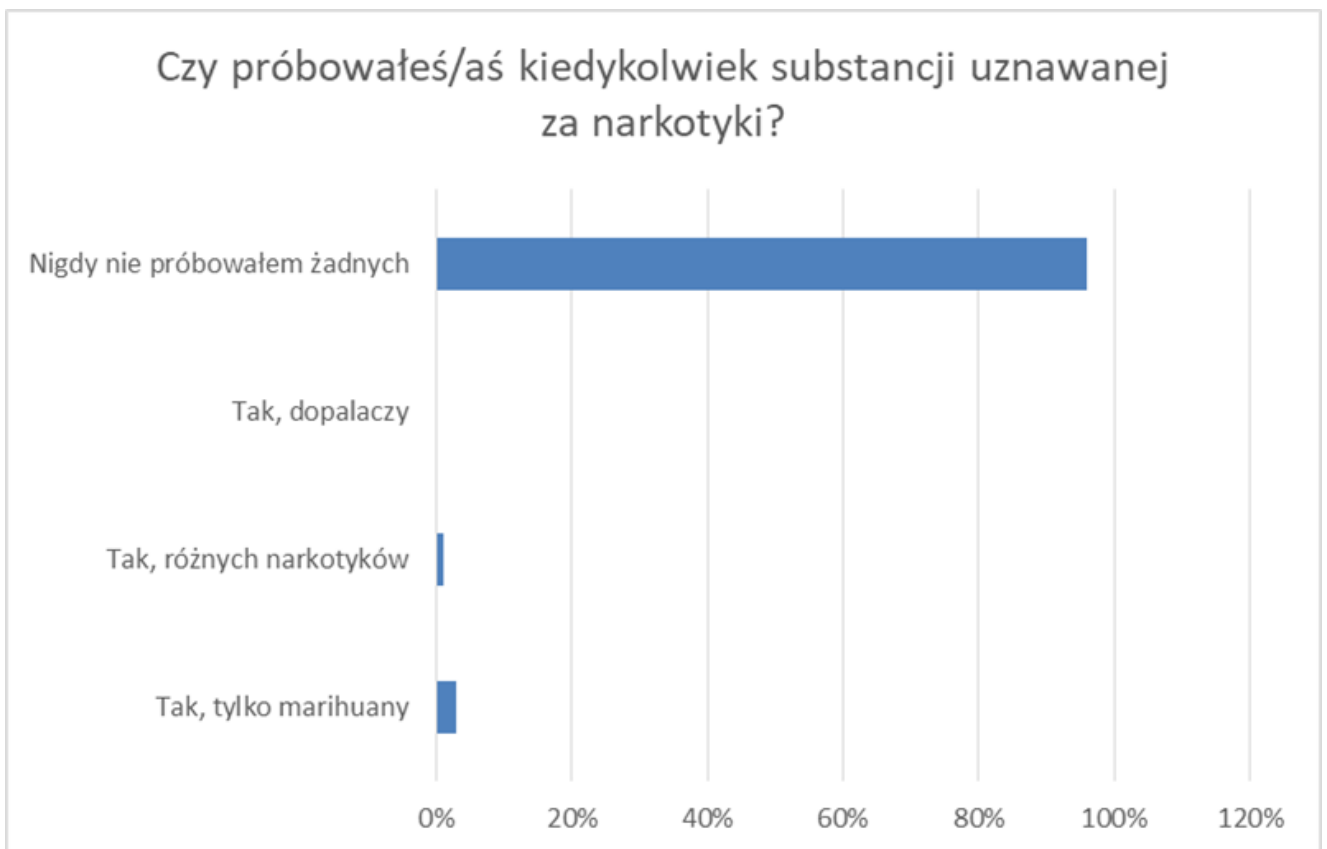
Dzisiejszy wymiar narkomanii jest więc niejako pochodną bezkrytycznego przyjmowania mody z innych krajów, a także wynikiem nieskutecznego i nieumiejętnego programu zapobiegania jej. **Najszerszą grupę**

narkomanów stanowi obecnie ta, która zaczęła się kształtować na początku XXI wieku. Należą do niej osoby przyjmujące inne niż heroina narkotyki, a zwłaszcza marihuanę, amfetaminę i kokainę. Zmienił się także obraz typowego narkomana, jego wygląd zewnętrzny już niekoniecznie zdradza nałóg na pierwszy rzut oka.

Wyk. 6 Wiek inicjacji narkotykowej

Kontakt uczniów z narkotykami jest niewielki, szczególnie w samej szkole. Niepokojące jest jednak to, że **9% uczniów SP spotkała poza szkołą dealera narkotyków.**

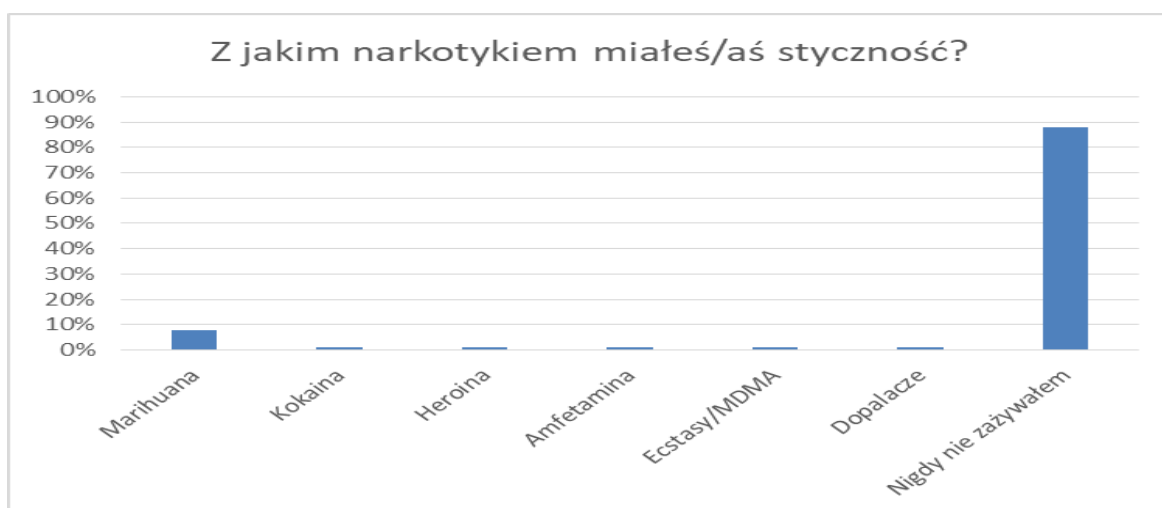
Wyk. 7 Zażywanie narkotyków

Bardzo niski jest kontakt uczniów z tymi środkami – 96% nigdy nie zażyło narkotyku.

Wyk. 8 Miejsce pierwszego kontaktu z narkotykami

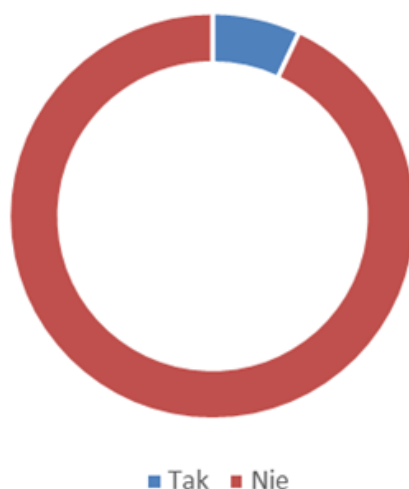
Najczęstszą przestrzenią do kontaktu z narkotykami okazały się wakacje (niecałe 4%).

Wyk. 9 Zażywane narkotyki

Największa grupa uczniów przyznaje się do zażywania marihuany. Stanowi ona 8% wszystkich badanych, którzy zażywali kiedykolwiek narkotyki. Być może mamy też grupę uczniów, która nie uważa marihuany za narkotyk, stąd ilość odpowiedzi „nigdy nie używałem” spadła tutaj do 88%.

Czy spróbowałbyś/abyś narkotyku, gdyby nadarzyła się ku temu korzystna okazja?

Wyk. 10 Osoby potencjalnie zagrożone

Tylko 7% uczniów zażyłoby narkotyku, mając ku temu okazję.

§ 3. Zadania Programu i planowane do realizacji działania w ramach Programu:

- 1) **Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem:**
 - a) upowszechnianie informacji dot. adresów instytucji i miejsc, gdzie można skorzystać z bezpłatnej pomocy psychologicznej w konkretnych sytuacjach życiowych – informator, ulotki,
 - b) informowanie społeczności lokalnej o możliwościach podjęcia leczenia odwykowego i uzyskania pomocy specjalistycznej w tym zakresie (adresy, telefony),
 - c) zapewnienie pomocy w dotarciu do placówek leczenia odwykowego w zakładach opieki zdrowotnej na terenach innych gmin,
 - d) utrzymywanie stałego kontaktu i współpracy z poradnią uzależnień oraz ośrodkami terapeutycznymi,
 - e) udzielanie pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej osobom eksperymentującym i uzależnionym od narkotyków przez specjalistę uzależnień (motywowanie do leczenia stacjonarnego, psychoterapia indywidualna, poradnictwo),
 - f) zakup i dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych np. ulotek, broszur, poradników itp.
- 2) **Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej:**
 - a) prowadzenie punktu konsultacyjnego, zajmującego się informacją, pomocą prawną oraz pierwszą interwencją w problemach narkotykowych,
 - b) prowadzenie grup wsparcia, zajęć terapeutycznych dla osób uzależnionych i eksperymentujących ze środkami psychotropowymi i ich rodzin,
 - c) funkcjonowanie świetlic środowiskowych, socjoterapeutycznych i opiekuńczo-wychowawczych,
 - d) stałe współdziałanie z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w zapewnieniu niezbędnej pomocy materialnej osobom podejmującym leczenie i wychodzącym z nałogu,
 - e) dofinansowanie lub finansowanie szkoleń, kursów, warsztatów oraz seminariów w zakresie pracy z dziećmi z rodzin z problemem narkomanii organizowanych dla nauczycieli, pracowników świetlic oraz członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

3) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych:

- a) umożliwianie dzieciom i młodzieży twórczego, pozytywnego zagospodarowania czasu wolnego poprzez rozwój zainteresowań pod kierunkiem instruktorów i wychowawców poprzez organizowanie zajęć pozalekcyjnych i imprez profilaktycznych,
- b) wspieranie działalności kulturalnej i sportowej prowadzonej w połączeniu z profilaktyką uzależnień,
- c) realizacja programów profilaktycznych promujących zdrowy styl życia na terenie szkół i innych placówek opiekuńczo-wychowawczych pracujących na rzecz dzieci i młodzieży,
- d) organizowanie i realizacja programów profilaktycznych w szkołach podstawowych i gimnazjach na terenie Gminy Iwonicz-Zdrój,
- e) zakup literatury, ulotek, prenumerata czasopism o tematyce narkotykowej,
- f) wspieranie działań promujących zdrowy styl życia,
- g) prowadzenie w szkołach zajęć profilaktycznych mających na celu zapobieganie szerzeniu się narkomanii,
- h) organizacja czasu wolnego dla dzieci, młodzieży i rodzin z grup ryzyka,
- i) realizacja lokalnych akcji edukacyjno-informacyjnych propagujących postawy abstynenckie wśród mieszkańców gminy oraz informujących o szkodliwości używania narkotyków,
- j) systematyczna, aktywna współpraca z gminnymi szkołami w zakresie realizacji akcji edukacyjnej obejmującej formy działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży gimnazjalnej między innymi poprzez:
 - informowanie o zjawisku narkomanii i jej skutkach,
 - realizację zajęć profilaktycznych i edukacyjnych (warsztaty, konkursy, pogadanki tematyczne) oraz zajęć sportowo-rekreacyjnych,
 - promowanie zdrowia psychicznego i zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży.

4) Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów narkomanii:

- a) organizowanie spotkań, konferencji i debat sprzyjających zawiązywaniu lokalnej koalicji przeciw narkomanii,
- b) wspieranie zdobywania odpowiednich kwalifikacji i doskonalenia dla osób pracujących z uzależnionymi od środków psychotropowych,
- c) współpraca samorządu lokalnego z instytucjami i organizacjami pozarządowymi w realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii,
- d) promowanie wolontariatu jako formy użytecznego wykorzystania czasu,
- e) stała, aktywna współpraca z instytucjami i organizacjami pozarządowymi zajmującymi się statutowo przeciwdziałaniem narkomanii, między innymi poprzez:
 - udzielanie wsparcia merytorycznego i finansowego,
- udział w organizowanych kampaniach i koncertach profilaktycznych, w tym o zasięgu ogólnopolskim.

5) Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego:

- a) prowadzenie grup wsparcia dla rodzin z osobą uzależnioną mające na celu między innymi ułożenie prawidłowych relacji z rodziną oraz pomoc w rozwiązywaniu bieżących problemów życiowych,
- b) współpraca w powyższym zakresie z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Iwoniczu-Zdroju,

c) organizowanie zajęć dla rodzin (indywidualnych lub grupowych) ukierunkowanych na zmianę nawyków zachowania, które mogą utrudniać reintegrację społeczną.

6) Rozpracowywanie środowisk stanowiących potencjalne źródło dostępu do środków psychoaktywnych i odurzających.

§ 4. Zadania Programu finansowane będą ze środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych ujętych na dany rok w Gminnym Programie Profilaktyki i Przeciwdziałania Problemów Alkoholowych.

§ 5. Realizacja zadań ujętych w Programie będzie następowała poprzez:

- Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- szkoły podstawowe,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej – Gminna Przychodnia Lekarska,
- komisariat Policji,
- osoby fizyczne, specjaliści z zakresu uzależnień i profilaktyki,
- organizacje pozarządowe.

§ 6. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy Iwonicz-Zdrój.

§ 7. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu przez rozplakatowanie obwieszczeń w miejscach publicznych.

Przewodniczący Rady

Rajmund Boczar